

De Glind naar 2020

**Toekomstvisie van een dorp met jeugdzorg
in een groene en agrarische landelijke omgeving.**

**Opgesteld in een samenwerkingsverband tussen
De Belangenvereniging De Glind en de zorgpartijen in De Glind.**

Maart 2010

Inhoudsopgave

Voorwoord en leeswijzer	3
Inleiding	4
Historische context van De Glind	4
Kaders vanuit de landinrichting	4
1. Visie op De Glind: wat is De Glind en hoe werken we daaraan?	5
1.1 Wensbeelden van De Glind	5
1.2 Toekomstige samenwerking in De Glind	6
2. Gedeelde uitgangspunten	6
2.1 De Glind heeft een plattelands uitstraling met een uitgesproken groen karakter.	6
2.2 De Glind moet verkeersveilig en verkeersluw worden.	7
2.3 Kleinschalige jeugdzorgeenheden in De Glind: gezinsvormen.	7
2.4 Sociale samenhang: ontmoeten en corrigeren / aanspreken en aanspreekbaar zijn.	7
2.5 Duurzame energie.	8
2.6 Nieuwbouw van 'reguliere' woningen in de lagere prijsklassen.	8
2.7 In stand houden van voorzieningenniveau.	8
2.8 Basisonderwijs in De Glind.	9
2.9 Verbeterd gebruik communicatiemiddelen.	9
2.10 Locatie nieuwbouw voor reguliere woningen.	9
3. Discussiepunten	11
3.1 Bouwen van nieuwe zorgvoorzieningen, of: hoe groot is de sociale draagkracht van het dorp in termen van aantallen zorgkinderen?	11
3.2 Nieuwbouwlocaties: zoeken buiten de geurcirkels van 3 odeureenheden (wens agrariërs) of zoeken binnen gemeente kaders (6 odeureenheden)?	12
4. Slotwoord	13
Ondertekening	13

Fotografie : R.J. Stöver/www.erfgoedfoto.nl
Tekstlayout : Bernadette van Vliet

Voorwoord en leeswijzer

Voor u ligt de toekomstvisie van De Glind. Dit document is opgesteld op basis van een serie gesprekken tussen de bewonerswerkgroep¹ ingesteld door de Belangenvereniging De Glind aan de ene kant en de zorgpartijen² aan de andere kant.

In die gesprekken kwamen de verschillende partijen tot de conclusie dat veel van hun waarden en zorgen betreffende de actuele situatie in De Glind gedeeld werden. De belangrijke overeenkomsten komen in dit document terug in paragraaf twee.

Uit de gesprekken is ook het begrip ontstaan dat de verschillende visies op De Glind in wezen niet tegenstrijdig hoeven te zijn met elkaar, maar naast elkaar kunnen bestaan. Zoals ieder individu, heeft ook een dorp meerdere identiteiten. Vanuit dat besef wordt in dit document, in paragraaf één, een visie op De Glind neer gezet die recht doet aan de belangrijkste verschillende identiteiten. Vanuit de verschillende identiteiten ontstaan belangentegenstellingen waar het dorp moet zien uit te komen zonder dat de relaties ernstige schade oplopen. Hoe dat 'gesprek' in de toekomst zal plaats vinden is ook een thema in paragraaf één.

De partijen hebben helaas niet over alles overeenstemming bereikt. In paragraaf drie worden de belangrijke overblijvende vraagstukken beschreven. Het verschil in standpunt wat daarin terugkomt, bestaat en is reëel. De partijen moesten van ver komen, en hebben ook op deze punten stappen naar elkaar toe gezet. Uiteindelijk moest echter geconstateerd worden dat men er op dit niveau niet uit kwam, verder praten op dit moment zou de constructieve sfeer niet ten goede komen. Daarom is gekozen deze verschillen te verwoorden in dit document. In de toekomst is goed en tijdig overleg tussen de verschillende belangen nodig om ervoor te zorgen dat voorgenomen acties niet uitmonden in conflict.

Vooralsnog worden de verschillende standpunten verwoordt in paragraaf drie, gerespecteerd.

Er is nog een derde belangrijke groep in De Glind: de agrariërs. De agrariërs zijn ook bewoners van De Glind, en in die hoedanigheid waren ze onderdeel van de bewonerswerkgroep. Maar bepaalde dorpsontwikkelingen kunnen effect hebben op de bedrijfseconomische mogelijkheden van sommige bedrijven. Daarom zijn er twee aparte bijeenkomsten met de agrariërs belegd. Eén aan het begin van het proces. Daar hebben ze hun wensen en zorgen aan de bewoners en de zorgpartijen kenbaar gemaakt. De tweede bijeenkomst was om de concept versie van deze toekomstvisie met hen te bespreken. In die bespreking zijn een aantal aanpassingen afgesproken waarmee het stuk de instemming van de vergadering kreeg.

Dit document is ondertekend door de voorzitter van de Belangenvereniging De Glind namens de bewoners (en agrariërs) en de directeur van de Stichting J.H. Donnerschool als gevolmachtigde van de zorgpartijen.

De Glind, maart 2010

Lex Hoefsloot , procesbegeleider, VKK Gelderland

¹ 2 bewoners betrokken bij de zorg; 2 bewoners buitengebied, agrariërs; 2 bewoners; 2 jeugdige bewoners, agrariërs; 4 bewoners werkzaam in zorg; 1 bewoner buitengebied, paardenbezitter.

² Beatrixschool, Besselaarschool, De Wijde Mantel, Donnerschool, Gezinshuis.com, Glindster, 's Heerenloo, Joozt, Kinderboerderij, Kinderhospice, Ons Bedrijf, Rudolphstichting, St. De Walkant, St. De Zuidwester, YMCA, Zorgboerderij Folda en Zorgboerderij Tres Jolie.

Inleiding

In 2009 zijn de bewoners (inclusief de agrariërs) en zorgpartijen overeengekomen een toekomstvisie voor De Glind op te stellen. De gemeente heeft nadrukkelijk alle partijen de ruimte gegeven tot het ontwikkelen van de toekomstvisie op het dorp in de hoop en verwachting dat de gemeente de toekomstvisie zal kunnen vertalen in gemeentelijk beleid.

De toekomstvisie heeft een brede focus en kan gaan over alle denkbare thema's die spelen in een dorp met zorg en landbouw als belangrijke peilers. De toekomstvisie heeft geen juridische status en is dus niet afdwingbaar. Dit wil zeker niet zeggen dat de toekomstvisie vrijblijvend van karakter is.

Historische context van De Glind

(gebaseerd op de tekst van de website van de gemeente Barneveld)

Bij het horen van de plaatsnaam De Glind denken veel mensen onwillekeurig aan het "Jeugdorp De Glind". Toch is deze "booihoek" heel wat ouder dan het jeugdorp.

Het kerspel Barneveld bestond vroeger uit het dorp en de buurtschappen Kallenbroek, Esveld en De Glind. In de laatste buurt lag ook het huis "De Glinthorst". Het was een forse woontoren met een aantal bijgebouwen. De heren van deze havezate bezaten enkele boerderijen in de omgeving zoals, "Den Brom", "Groot Birreveld", "Klein Birreveld", "De Knip" en "Burgstede". In de negentiende eeuw was het aantal bewoners van De Glind zó gestegen dat het gemeentebestuur in 1854 besloot er een openbare lagere school te vestigen.

Door de komst van een reclasseringsvereniging, de "Jan Pieter Adolf-Vereniging", en van de "Rudolphstichting" verschoof het centrum van deze gemeenschap westwaarts. In 1911 koos ds. R.J.W. Rudolph (1862-1914) deze plaats om te starten met de opvang van kinderen die niet in het ouderlijk milieu konden opgroeien. In de eerste jaren waren er allerlei tegenslagen, waardoor de diaconieën van de gereformeerde kerken in 1927 moesten ingrijpen om de "Stichting De Glinthorst" van de financiële ondergang te redden. Een nieuwe vereniging werd opgericht, die als eerbewijs aan de pionier van het eerste uur de naam kreeg: "Vereniging tot verzorging van kinderen De Rudolphstichting". De kinderen werden aanvankelijk ondergebracht in boeregezinnen. De Rudolphstichting had een eigen basisschool en een land- en tuinbouwschool. Alle inwoners van de dorpskern waren door wonen en werken direct verbonden aan de Rudolphstichting.

In de afgelopen twee decennia is er veel veranderd in De Glind. De Rudolphstichting heeft de directe zorgverlening overgedragen aan verschillende jeugdzorginstellingen zoals JooZt en is zelf nog actief als vastgoedontwikkelaar en beheerder. De verplichting voor bewoners van De Glind om in de jeugdzorg binnen het dorp te werken is losgelaten, waardoor nu een aanzienlijk deel van de bewoners niet meer werkt binnen de jeugdzorg in De Glind en anderzijds een groot deel van de op De Glind werkzame personen niet (meer) in het dorp woont.

Daarmee heeft het dorp langzaam het karakter van een 'normaal' dorp gekregen en hangt de toekomst niet meer alleen samen met de toekomst van de jeugdzorg.

Kaders vanuit de landinrichting

De Glind ligt in open agrarisch landelijk gebied. Het grootste deel van het landelijk gebied om het dorp is door de overheid in het kader van de reconstructie aangewezen als 'verweingsgebied'.

Aan de noordoost kant van het dorp loopt de Ecologische Verbindingszone Veluwe – Utrechtse Heuvelrug die deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

1. Visie op De Glind: wat is De Glind en hoe werken we daaraan?

1.1 Wensbeelden van De Glind:

- De Glind is een dorp in een groene en agrarische landelijke omgeving waar een gezonde balans is tussen leefbaarheid en jeugdzorgverlening.
- De Glind is een dorp waarin een aantal organisaties/instellingen zitten die zich willen ontwikkelen tot een landelijk expertisecentrum voor jeugdzorg in gezinsvormen waarin zorginstellingen, bewoners en agrariërs een basis bieden voor een natuurlijke leefomgeving en naast elkaar in harmonie bestaan.

Beide omschrijvingen zijn nastrevenswaardig en zijn aanvullend op elkaar.

De Glind is in de laatste twee decennia steeds meer uitgegroeid tot een regulier dorp. Er wonen mensen met verschillende achtergrond en uiteenlopende bestaansbasis bijeen. Het is niet vanzelfsprekend dat iedereen elkaar kent in De Glind, er ligt ook geen verplichting op deelname aan bepaalde activiteiten of structuren als je in De Glind woont. Sociale samenhang is geen vanzelfsprekendheid meer, hier moet aan gewerkt worden. In dit document staat hoe men daaraan wil werken (paragraaf 2), maar ook wat de verschillpunten in analyse zijn (paragraaf 3).

De Glind is een dorp waar veel kennis en ervaring inzake jeugdzorg in gezinsvormen gebundeld is. Niet tegenstaande haar zeer geringe omvang (800 inwoners) geniet De Glind landelijke bekendheid als het gaat om deze vorm van jeugdzorg door de aanwezigheid van een aantal zorginstellingen. Hierdoor zijn vele zorginstellingen geïnteresseerd in deelname in de Glindse zorgactiviteiten en wordt De Glind door nog meer instellingen en beleidsmakers 'gevolgd'. De Glind als expertisecentrum kan verder uitgebaut worden door de leidende zorginstellingen.

De Glind is een dorp met een sterk plattelands karakter. Agrarische bedrijfsvoering maakt een onlosmakelijk onderdeel uit van De Glind en zal als zodanig ook blijven bestaan. Bij het plattelands karakter hoort ook natuurontwikkeling en de ontwikkeling van kleinschalige recreatieve voorzieningen. Dit alles tezamen maakt dat De Glind in een zeer afwisselend groen platteland ligt waar het goed en gezond toeven is.

Bovenstaande omschrijvingen gaan allemaal op voor De Glind en het besef dringt door dat ze ook niet tegenstrijdig hoeven te zijn.

Bovenstaande omschrijvingen maken wel helder dat er belangentegenstellingen kunnen bestaan in De Glind. Plannen die goed kunnen zijn voor de verdere ontwikkeling van het expertisecentrum jeugdzorg, druisen misschien in tegen de sociale samenhang van het dorp of botsen wellicht met het bedrijfseconomisch belang van bepaalde agrariërs. Evenzo kan de toekomstige uitbreiding van een agrarisch bedrijf beperkingen opleggen aan de ontwikkelmogelijkheden van het expertisecentrum of de rendabele exploitatie van aanwezige voorzieningen in de weg staan.

Goed is te beseffen dat belangentegenstellingen bestaan in elke gemeenschap. Het gaat er bovenal om hoe de gemeenschap ermee omgaat. Deze toekomstvisie geeft hiervoor de richtlijnen voor de nabije toekomst. Uitgangspunten staan erin verwoord en de wijze van overleg is erin aangegeven. Daarnaast gelden natuurlijk de normale regels van de Nederlandse maatschappij. Die bepalen de rol van de gemeente, geven aan wat de juridische kaders zijn voor het handelen van de belanghebbenden. Met dat alles op papier gezet, komt het aan op een voortgaande samenwerking en vertrouwen tussen de verschillende partijen in De Glind. Dat kost energie en tijd, maar het is de moeite waard die te blijven investeren.

1.2 Toekomstige samenwerking in De Glind

Ook na het vaststellen van deze toekomstvisie is er overleg tussen de verschillende belangengroepen wenselijk. Bewoners, agrariërs en de zorgpartijen zullen win-win situaties kunnen creëren als er goed overleg is tussen de partijen.

De huidige Belangenvereniging De Glind zal blijven bestaan als belangenvereniging van de bewoners. In de belangenvereniging komen al sinds jaar en dag de verschillende bewonersgroepen samen.

Agrarische bewoners, zorgverlenende bewoners en anderen vinden in de Belangenvereniging hun gezamenlijke vertegenwoordiging als dorpsbewoners en dat moet zo blijven.

De zorgpartijen gezamenlijk vormen een eigen belangenvereniging, analoog aan de ondernemersverenigingen in andere dorpen van de gemeente Barneveld. Het doel van de belangenvereniging Zorg is het gezamenlijk zorgbelang voor De Glind te behartigen.

Alle partijen spreken de wens uit zo dicht mogelijk aan te willen sluiten bij de bestaande praktijk binnen de gemeente Barneveld wat betreft de functies, taken en rollen van het Wijkplatform, de Belangenvereniging, de Ondernemersvereniging en de samenwerking die daarbinnen gezocht wordt met ook de gemeente, welzijnsorganisaties, politie en woningstichting. De precieze Glindse uitwerking wordt nog nader ingevuld in overleg tussen De Belangenvereniging en de ondernemersvereniging i.o. met advisering van de Gemeente.

Startend in 2010 ontstaat er een praktijk van periodiek overleg tussen de bewoners en de ondernemers (zorgpartijen en agrarische bedrijven) in De Glind met de volgende doelen:

- elkaar informeren over ontwikkelingen en plannen;
- ideeën uitwisselen die de andere partij mogelijk raken, of waarin samen optrekken gewenst kan zijn;
- afstemmen van initiatieven en activiteiten gerelateerd aan dit visiedocument;
- indien er overeenstemming is tussen de partijen t.a.v. bepaalde ontwikkelingen of plannen, een gezamenlijk advies uitbrengen (aan bijv. de Gemeente).

2. Gedeelde uitgangspunten

2.1 De Glind heeft een plattelands uitstraling met een uitgesproken groen karakter.

De huidige fysieke uitstraling van de bebouwde kom van De Glind (open tuinen, geen hekken, veel open ruimte, kleine wegen, kleinschalige bebouwing, veel groen) wordt algemeen gezien als een duidelijke sterke kant van het dorp. Dit moet behouden blijven.

Het groene open kleinschalige karakter van de kern verhoudt zich goed tot de groene omgeving daarbuiten.

De groene plattelands uitstraling van De Glind moet behouden blijven. In De Glind is ruimte voor de ontwikkeling van wandel- en ruiterspaden.

Het agrarisch gebied moet zoveel mogelijk agrarisch blijven. Er kan echter een spanningsveld liggen tussen agrarische ontwikkelingen (de trend is steeds grootschaliger) en de kleinschaligheid die nagestreefd wordt binnen de kern. Mocht dit potentiële spanningsveld zich in een concreet geval voordoen, dan moet dit bespreekbaar zijn op dorpsniveau. Op zich zijn agrarische bedrijven in verregaande mate ingekaderd door de geldende regelgeving als het gaat om beeldkwaliteit bij bedrijfsuitbreidingen en dergelijke.

Het verwevingsgebied van De Glind blijft ook in de toekomst behouden als verwevingsgebied.

2.2 De Glind moet verkeersveilig en verkeersluw worden.

De huidige situatie is dat zeker niet. De Glind is onderdeel van een sluiproute, er wordt te hard gereden en dan zeker niet alleen in de kern zelf, maar minstens zo belangrijk: ook in het buitengebied. Er zitten bedrijven buiten De Glind die voor zeer gevaarlijke situaties zorgen, door de combinatie van hardrijdend, breed vrachtverkeer en wandelaars, fietsers en (pony) ruiters en amazones op smalle wegen.

De wens is dat de dorpskern verkeersluw en verkeersveilig wordt.

Hiertoe worden delen ingericht als woonerfzone, terwijl voor de andere wegen het 30 km.-regime geldt met de kanttekening dat de inrichting wel rekening moet houden met agrariërs die door het dorp moeten kunnen met hun agrarische voertuigen en de inrichting niet strijdig is met de belangen van de bedrijven die aan die wegen liggen.

2.3 Kleinschalige jeugdzorgeenheden in De Glind: gezinsvormen.

De Glind is een dorp waar jeugdzorg een belangrijke drager is van de identiteit en de economie van het dorp. Zowel de zorgvisie als de leefbaarheid in het dorp is het meest gebaat bij kleinschalige invulling van de jeugdzorg met zorgverleners die ook in het dorp wonen. De zorgverleners maken in dat geval ook deel uit van de dorpsgemeenschap. Gezinsvormen zijn de vorm van jeugdzorg die hier het beste bij aansluit.

De voorziene uitbreiding van maximaal 80 zorgkinderen levert een spanningsveld op met enerzijds de sociale draagkracht van het dorp en anderzijds de nagestreefde kleinschaligheid, omdat hiermee De Glind als dorpskern de grootste jeugdzorg eenheid van Nederland wordt.

Zowel de zorgpartijen als De Belangenvereniging zijn het eens over het feit dat er geen "jeugdzorg plus" voorzieningen zullen ontstaan in De Glind.

Zowel de zorgpartijen als De Belangenvereniging zijn het eens over het feit dat het aantal grootschalige leefgroepen/groepsopvang zal afnemen.

2.4 Sociale samenhang: ontmoeten en corrigeren / aanspreken en aanspreekbaar zijn.

Sociaal gezien zijn sommige zaken in De Glind anders dan in andere dorpen. Dit anders zijn is een consequentie van de kenmerkende vorm van de jeugdzorg. In het concept van veilige omgeving voor

kwetsbare jeugd spelen mogelijkheden om elkaar op alle niveaus te ontmoeten een grote rol. Inherent aan deze opzet van het zorgconcept is dat er incidenten zullen plaats vinden. Jongeren (vaak, maar niet uitsluitend zorgjeugd) veroorzaken soms schade of ernstige overlast. Dit wordt door de bewoners tot op zekere hoogte geaccepteerd als behorende bij De Glind. Wel hoort hierbij dat de verantwoordelijken (zorgverleners individueel en ook institutioneel, maar een enkele keer ook ouders) open aanspreekbaar zijn op de gevolgen van de incidenten en daarin hun verantwoordelijkheid nemen om herhaling te voorkomen.

Ontmoeten en corrigeren zijn aldus aspecten die voor deze vorm van jeugdzorg en voor de sociale samenhang in het dorp essentieel zijn. Dit besef zal moeten uitmonden in het wederzijdse vertrouwen dat zowel op het niveau van de zorgunits en de gezinnen, als op het niveau van de instellingen en de belangenverenigingen een ieder daadwerkelijk bereid is zijn/haar verantwoordelijkheid te nemen en er een onderlinge cultuur is waarbij men elkaar mag aanspreken op die verantwoordelijkheden.

2.5 Duurzame energie.

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Wie voor de jeugd bouwt, zal daarom voor de toekomst bouwen. Dat betekent dat bij de verdere ontwikkeling van De Glind duurzaamheid van bouw en inrichting hoog in het vaandel staan.

Mogelijke samenwerkingsverbanden tussen bijvoorbeeld de agrariërs en de zorgpartijen kunnen ontstaan rond het thema duurzame energie. Denk hierbij aan de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen op daken van agrarische gebouwen of biogasinstallaties. De energie kan mede gebruikt worden binnen de zorg.

2.6 Nieuwbouw van 'reguliere' woningen in de lagere prijsklassen.

Alle partijen onderkennen het belang van de bouw van reguliere nieuwbouwwoningen in de lagere en midden prijsklassen, voor de sociale samenhang van het dorp. Economische en/of sociale gebondenheid van toekomstige bewoners is gewenst.

Enige fasering in de tijd van de nieuwbouw is gewenst. Uitbreiding van de groep mensen waarop eventueel een beroep gedaan kan worden voor vrijwilligerswerk is daarbij een belangrijke drijfveer. Het in stand houden van de vele voorzieningen (in ruime zin) is in het belang van iedereen, inclusief de zorg.

De bewoners en zorgpartijen onderkennen allebei de kansen die verplaatsing van De Donnerschool biedt voor het realiseren van nieuwbouw van reguliere woningen. Samen dringen zij er bij Gemeente Barneveld op aan dat deze met spoed deze unieke mogelijkheid onderzoekt en aangeeft hoe zij daar een rol in kan spelen.

2.7 In stand houden van voorzieningenniveau.

De Glind heeft relatief een hoog voorzieningenniveau dat is voortgekomen uit het werk van de zorginstellingen. Relatief voor de omvang van het dorp. De aanwezige voorzieningen beslaan sport, spel, cultuur, educatie en gezelligheid en vermaak. Veel van de voorzieningen worden in stand gehouden door vrijwilligers aangevuld met een bijdrage door de zorginstellingen, of andersom.

Alle partijen delen de zorg dat het beheer van de voorzieningen alleen mogelijk is door een combinatie van enerzijds de inzet van vrijwilligers en anderzijds de bijdrage en vergoedingen van zorginstellingen. De groep vrijwilligers waar aanspraak op wordt gedaan is beperkt waardoor hun inzet onder druk staat. De zorginstellingen hebben te maken met een steeds dwingendere financiering vanuit de reguliere zorggelden. Hierdoor is het huidige beheer van de Glindse voorzieningen niet automatisch geborgd voor de toekomst.

Gedachten zijn opgekomen om een bestuurlijke overkoepeling op te richten (omnivereniging of beheerstichting). Hiermee kan het beleid in samenhang worden ontwikkeld en uitgevoerd en kan de inzet van Gemeente Barneveld (bijv. in de vorm van de combifunctionaris) maximaal worden benut.

2.8 Basisonderwijs in De Glind.

De Glind heeft op dit moment twee basisscholen. De situatie en het bestaansrecht van de Besselaarschool is uiterst zorgwekkend. De Beatrixschool heeft een meer afgezonderde positie. Dit onderwerp zou in het overleg tussen de belangenvereniging en de ondernemersvereniging zorg bij de kop moeten worden gevat.

2.9 Verbeterd gebruik communicatiemiddelen.

De Glind heeft een voor haar omvang aanzienlijk aantal voorzieningen waarvoor van alles georganiseerd wordt. Het blijkt dat lang niet alle bewoners van De Glind tijdig op de hoogte zijn van de verschillende activiteiten die georganiseerd worden, of als ze er wel van horen, dat velen er dan van uit gaan dat het voor een beperkte doelgroep is, ook wanneer dit niet het geval is. Hier worden kansen gemist als het gaat om saamhorigheid en sociale samenhang. Een goede oplossing is het verder ontwikkelen van de al aanwezige communicatiemiddelen in De Glind zoals De Glindse Bazuin.

2.10 Locatie nieuwbouw voor reguliere woningen.

Zoals hierboven (zie 2.6) al geconstateerd werd, zijn alle partijen het eens over de wenselijkheid van nieuwbouw van reguliere woningen in De Glind. Een ingewikkelde vraag die dan overblijft is waar die woningen gebouwd kunnen worden. Dit raakt mogelijk de bedrijfseconomische belangen van sommige agrarische bedrijven. In paragraaf 3.2 is de voortdurende discussie hierover opgenomen.

In de discussies van de afgelopen tijd zijn verschillende opties de revue gepasseerd. Allereerst is geconstateerd dat makkelijke opties niet aanwezig zijn. In eerste instantie werd gedacht aan het weiland aan de noordkant van de kern, maar dat blijkt bestemming EHS te hebben, waardoor woningbouw onmogelijk is.

Welke opties zijn er mogelijk?

Hieronder staan een aantal opties en hun argumentaties genoemd waarvan de verschillende partijen in De Glind denken dat alle belangen er mee gediend zijn, oftewel echte win-win opties. Het vereist echter medewerking van de Gemeente om deze opties ook te kunnen realiseren.

1. De Donnerschool verplaatsen naar het grote vlak met bestemming Jeugdzorg (achter Glindster). Ook de leefgroepen naar deze locatie verplaatsen. Ruimtelijk en stedenbouwkundig is de

huidige locatie van de Donnerschool heel interessant voor woningbouw. Hierdoor zou er ruimte ontstaan voor een uitbreiding van het bestaande woonwijkje en kan een groot deel van de verkeersoverlast door de busjes opgelost worden.

2. De Donnerschool verplaatsen richting voetbalveld. Voetbal verplaatsen naar de rand van het binnengebied (naast bestemming Jeugdzorg, schuin achter Glindster ('richting rotte bocht'). De sportvelden tasten het beeld van De Glind naar het buitengebied toe minder aan dan woningbouw.
De manege moet dan de geurcirkel aanpassen door technische maatregelen te nemen, zodat deze niet meer over het voetbalveld gaat. Dan kan het voetbalveld gebruikt worden voor woningbouw of de Donnerschool. Wijzigt deze geurcirkel niet, dan kan het voetbalveld gebruikt worden door de kinderboerderij. Hierdoor zou er ruimte ontstaan voor een uitbreiding van het bestaande woonwijkje en kan een groot deel van de verkeersoverlast door de busjes opgelost worden.
3. Middenvelden (weerszijden Postweg) gebruiken voor woningbouw. Rusten geen geurcirkels op. Is vanuit stedenbouwkundig oogpunt en gezien de wens van iedereen om het open en groene karakter te behouden, minder wenselijk.
4. Postweg 80 (hoofdgebouw JooZt) opheffen en verhuizen naar Maarsbergen. Alleen een klein steunpunt in De Glind behouden. Op deze locatie zou dan ook woningbouw kunnen.
5. In eerdere gesprekken met de Gemeente Barneveld zijn nog meer opties genoemd. Kunnen deze hier ook met argumentatie worden opgenoemd? Alle opties zouden nader onderzocht moeten worden.

Bij de uitwerking geldt wel dat het bestaande agrarische gebied zoveel als mogelijk agrarisch moet blijven (zie 2.1). Een alles overheersende vraag is de relatie van de verschillende locaties met de verordening geurhinder & veehouderij van de Gemeente Barneveld. Enkel de gemeente kan hier meer inzicht in geven. Hieronder volgt een korte uitleg van de problematiek vanuit de gemeente:
De gemeente Barneveld heeft op basis van de "Wet Geurhinder & Veehouderij" een "Verordening Geurhinder & Veehouderij" vastgesteld, waarin voor diverse deelgebieden de verschillende geurnormen voor veehouderijbedrijven zijn opgenomen. Voor het dorpsgebied van De Glind is die op 6 Ou/m³ gesteld.

*De 6 ou/m³ gebieden geven de zogenaamde "**voorgrondbelasting**" van de diverse individuele veehouderijbedrijven aan. Om de bedrijfsvoering zoveel mogelijk veilig te stellen, mogen binnen die contouren geen belemmeringen voor het bedrijf, in de vorm van geur-gevoelige objecten (waaronder woningen), worden gebouwd. In veel gevallen is echter al sprake van bestaande woningen binnen die contouren. De dichtst bij het bedrijf staande woning(en) vormen de doorslaggevende belemmering voor het agrarisch bedrijf. Een nieuwe woning die op een grotere afstand dan de bestaande woning wordt gebouwd, levert dus geen (extra) belemmering op voor het bedrijf, ook al staat hij binnen die 6 Ou/m³ contour.*

*De voorgrondbelasting zegt op zichzelf niet veel over de vraag of in een gebied sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Vaak is het zo dat de geuremissie van meerdere bedrijven van invloed is op een bepaalde locatie. Die samengestelde geurinvloed wordt de "**achtergrondbelasting**" genoemd. Wat een – voor bijvoorbeeld een woongebied - nog een aanvaardbare achtergrondbelasting is, staat niet in de Wet of de Verordening Geurhinder en Veehouderij. Het is maar wat je gewend bent. De een (stedeling) vindt 5 Ou/m³ al te veel van het goede, de ander (landelijke) vindt 20 nog prima.*

Om die subjectieve beleving van stedelingen en landelijken een beetje te structureren, is door de gemeente een "Gebiedsvisie" opgesteld. Rekening houdend met de aard van het gebied zijn daarin streefwaarden voor de achtergrondbelasting opgenomen. Voor het dorpsgebied De Glind is die tussen de 14 en 20 ou/m³ gesteld. Dat zijn geen harde normen, maar streefwaarden. Of een bepaalde waarde in een bepaald geval aanvaardbaar is, is niet van te voren vast te stellen. Een bestemmingsplan voor woningbouw kan door belanghebbende aangevochten worden vanwege (onder andere) de te hoog bevonden achtergrondbelasting. Uiteindelijk zal de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dus in een beroepszaak de knoop moeten doorhakken.

In ieder geval betekent deze exegese, dat woningbouw binnen de 6 Ou/m³ contour niet op voorhand kansloos is. Als het maar geen extra belemmering voor het agrarisch bedrijf oplevert en als de achtergrondbelasting uit de gebiedsvisie maar niet overschreden wordt, zijn er wel degelijk mogelijkheden.

Een praktisch probleem is, dat die achtergrondbelasting uitermate moeilijk te berekenen is. Zware computers zijn daar dagen lang mee aan het rekenen.

6. Enkele bewoners hebben op het laatst nog een aantal alternatieve locaties aangeleverd. Deze zijn niet besproken in de bewonerswerkgroep of het overleg met de zorgpartijen. Deze alternatieve locaties zijn:
 - a. tussen Schoonderbekerweg 34 en Postweg;
 - b. voor of naast Postweg 80;
 - c. tussen Postweg 84 en 86;
 - d. voorbij Postweg 86, beide locaties van Van Ginkel buiten EHS langs de Postweg;
 - e. terrein rond Postweg 77; naast Schoonderbekerweg 10;
 - f. sportveld achter de Besselaarschool aan de Schoonderbekerweg;
 - g. Schoonderbekerweg 39 en 41 opnieuw inrichten met woningen.

3. Discussiepunten

3.1 Bouwen van nieuwe zorgvoorzieningen, of: hoe groot is de sociale draagkracht van het dorp in termen van aantallen zorgkinderen?

Probleemschets:

- De Rudolphstichting heeft, naar eigen zeggen, binnen het huidige geldende bestemmingsplan ruimte voor de bouw van ongeveer 20 gezinsvormen (afhankelijk van de gewenste soort voorziening) en wil die 'bestemmingsruimte' behouden. De Rudolphstichting is bereid toe te zeggen dat ze in de komend tien jaar (tot 2020) maximaal voor 30 nieuwe bedden/jeugdzorgplaatsen zal bouwen. Op dit moment worden er concrete plannen ontwikkeld voor de eerste 12 bedden; resten er nog maximaal 18 bedden voor de komende tien jaar. De Rudolphstichting is verder bereid om met andere belangenpartijen na te denken over ontwikkeling van reguliere woningen en zorgwoningen waarbij het bestemmingsrecht op haar eigendommen geruild zou kunnen worden met andere bestemmingen indien dit beter is voor het dorp als geheel.
- Vanuit de zorgaanbieders (met name JooZt) is er vraag naar een aantal nieuwe gezinsvormen in De Glind. Dit aantal is sterk afhankelijk van het beleid van de Provincie. Ook vanuit andere instellingen voor Jeugdzorg is vraag naar zorg-ruimte in De Glind.
- Vanuit de bewoners wordt aangegeven dat het huidige aantal zorgkinderen (geschat op 150 in totaal) in het dorp nu al te groot is voor de draagkracht van het dorp; de balans staat onder druk.

Eigen kinderen komen in de verdrukking op school, bij het voetbal of zwembad. Vrijwilligers die zich inzetten voor het verenigingsleven krijgen teveel de indruk dat ze 'werken' voor de zorginstellingen. Als er dan nog zorgkinderen bij komen door de bouw voor nieuwe gezinsvormen, is de verhouding helemaal zoek. Daarom stellen de bewoners dat eerst reguliere bewoning moet worden uitgebreid voordat het aantal zorgbewoners kan worden uitgebreid.

- De zorgondernemers verenigd in zorgbelang zijn van mening dat er op dit moment geen sprake is van duidelijke problemen in de sociale draagkracht van het dorp en onderschrijven de genoemde problemen van de bewoners dan ook niet.
- Vanuit de bewoners worden vraagtekens gezet bij de visie van de zorgpartijen inzake het expertisecentrum. Mocht in de toekomst door de bouw van 20 voorzieningen voor gezinsvormen het aantal zorgkinderen sterk uitbreiden, dan is er geen sprake meer van kleinschaligheid en kan De Glind zelfs de grootste jeugdzorg instelling in één dorpskern van Nederland geworden zijn. Zorgpartijen zien het unieke van De Glind juist in de historisch gewortelde jeugdzorg in een dorps setting. Zij zijn juist op zoek naar kleinschalige oplossingen die in reguliere instellingen niet gerealiseerd kunnen worden.

Een groot verschil van visie bestaat erin dat de zorgpartijen De Glind zien als een plaats die historisch gecreëerd is voor jeugdzorg in een dorps setting. De jeugdzorg maakt De Glind tot een unieke plaats in Nederland voor de jeugdzorg en tot een uniek dorp.

De bewoners erkennen de historie van De Glind, maar hebben als insteek dat De Glind een gewoon dorp geworden is waar een aantal jeugdzorginstellingen op een specifieke manier actief zijn. Dit verschil zal blijven bestaan. Daarom is periodiek overleg tussen bewoners en ondernemers (zorgpartijen en agrarische bedrijven) (zie 2.4) van groot belang.

3.2 Nieuwbouwlocaties: zoeken buiten de geurcirkels van 3 odeureenheden (wens agrariërs) of zoeken binnen gemeente kaders (6 odeureenheden)?

De agrariërs hebben de duidelijke wens uitgesproken dat nieuwbouw van woningen rekening houdt met de geurpluimen van 3 odeureenheden in plaats van de 6 odeureenheden die vastgelegd zijn in het beleid van de Gemeente Barneveld. Dit levert hen minder beperkingen op bij eventuele toekomstige bedrijfsontwikkeling.

De zorgpartijen stellen voor om het gemeentelijk beleid in deze te handhaven en dus uit te gaan van 6 odeureenheden. Hierdoor zijn er iets meer locaties geschikt voor nieuwbouw van woningen. Onder paragraaf 2.11 is al aangegeven dat dit een verreweg van eenvoudige problematiek is. Het verdient aanbeveling om hier onder leiding van de gemeente dieper op in te gaan.

4. Slotwoord

Deze toekomstvisie is de weerslag van zeven maanden intensief overleg in De Glind. Hoewel er nu het een en ander ondertekend op papier staat, is dit natuurlijk een momentopname van een ontwikkelproces dat al veel langer geleden begon en wat nog lang niet af is. Een aantal zaken kunnen door de verschillende partijen uit het dorp zelf opgepakt worden. In zoverre als overleg daarvoor nuttig is, zal dat langs de afgesproken kanalen gezocht worden.

Voor een aantal zeer belangrijke issues heeft het dorp echter de Gemeente nodig. Denk bijvoorbeeld aan de problematiek van toekomstige woningbouwlocaties en het verkeersluw maken van het dorp. Alle partijen spreken hierbij de wens uit dat de Belangenvereniging en de ondernemersvereniging i.o. onder leiding van de gemeente samen tot een nadere invulling komen van de meest wenselijke toekomstige woningbouwlocaties. Hiertoe roepen ze de gemeente op leiding te gaan geven aan dit proces met de uitdrukkelijke wens dit in goede samenspraak met genoemde partijen te doen. De Belangenvereniging is daarbij het eerste aanspreekpunt voor de Gemeente Barneveld.

Ondertekening

De Glind, 3 juni 2010

Namens de bewoners:

De heer R. van Dijk, voorzitter Belangenvereniging De Glind

Gevolmachtigde namens de zorgpartijen:

De heer J.C. Gordijn, algemeen directeur Stichting J.H. Donnerschool